

De personele prelaturen

In deze dagen wordt er vaker gesproken over de personele prelaturen. Om beter te begrijpen wat men onder deze rechtsvorm van de katholieke kerk verstaat, stellen wij een paar vragen aan dr. Eduardo Baura, hoogleraar kerkelijk recht aan de Universiteit van het Heilig Kruis.

8-6-2012

Vallen de personele prelaturen rechtstreeks onder de paus?

Aan het hoofd van een personele prelatuur staat een prelaat. Hij heeft het kerkelijke gezag om de prelatuur te besturen, maar is vanzelfsprekend ondergeschikt aan de paus, die het hoogste kerkelijke gezag uitoefent. De personele prelaturen vallen onder de paus – zoals de bisdommen en de andere kerkelijke jurisdicties – via de *Congregatie voor de bisschoppen*, of in bepaalde gevallen via de *Congregatie voor de Evangelisatie van de Volkeren*.

Zijn de personele prelaturen onafhankelijk van de bisschoppen?

Zoals elke kerkelijke jurisdictie, zijn ze afhankelijk van de Ordinarius die er de leiding over heeft. De prelaturen zetten niet het gezag van de diocesane bisschop opzij, maar bieden een aanvulling op de pastorale activiteiten van de bisdommen. Bovendien blijven de gelovigen van de personele

prelaturen ook deel uitmaken van de locale kerken of bisdommen waartoe zij op grond van hun woonplaats behoren en vallen daarom onder het gezag van de locale bisschoppen, net als de andere gelovigen. Alvorens een prelatur kan beginnen met haar pastorale activiteiten in een bisdom, is de instemming van de diocesane bisschop nodig. Van de andere kant is het gezag van de prelaat beperkt tot de specifieke missie van de prelatur.

Wat betekent het bijvoeglijke naamwoord ‘personele’?

‘Personeel’ staat tegenover ‘territoriaal. Territoriaal zijn bijvoorbeeld bisdommen: afgebakend door een territorium, waartoe de gelovigen behoren op basis van hun woonplaats. Bij personele prelaturen gelden daarentegen persoonlijke criteria; ze richten zich op bepaalde personen.

Dit is bijvoorbeeld ook het geval bij militaire ordinariaten; men maakt hiervan deel uit als men militair is, ongeacht de plaats waar men woont; dit doet zich ook voor bij personele ordinariaten (zoals die van de Anglicanen; deze bestaan uit gelovigen afkomstig van de Anglicaanse kerk die uit eigen beweging hebben gevraagd om toegelaten te worden tot het personele ordinariaat). Tot de personele prelatur van het Opus Dei behoren gelovigen uit alle werelddelen en met de meest uiteenlopende omstandigheden; hen bindt het verlangen om de heiligheid in het dagelijks leven na te streven en uit te dragen.

Waartoe dienen de personele prelaturen?

De personele prelaturen zijn kerkelijke jurisdicties, voorzien door het Tweede Vaticaanse concilie en in

het Wetboek van Kerkelijk recht om – met grote flexibiliteit – specifieke pastorale activiteiten te organiseren ten behoeve van gelovigen van verschillende bisdommen. Het gaat om een van de manieren waarop de Kerk zichzelf organiseert om zijn missie te volbrengen en geeft een antwoord op pastorale noden die moeilijk door een bisdom kunnen worden verzorgd. Een personele prelatur is in staat om een specifieke pastorale zorg op zich te nemen van gelovigen die niet bij elkaar horen op grond van hun woonplaats, maar op grond van persoonlijke criteria (zoals bijvoorbeeld het behoren tot een beroepsgroep, het afkomstig zijn van een bepaald land, dezelfde moedertaal hebben, de wens hebben om een specifieke vorming te ontvangen, of omwille van andere redenen).

Voor degenen die zich verder willen verdiepen in het thema van de personele prelaturen, verwijzen wij naar het interview met de toenmalige secretaris van de Congregatie voor de Bisschoppen. Mgr. Monterisi, momenteel kardinaal deken van de basiliek van *Sint Paulus buiten de muren*.

pdf | Document automatisch
aangemaakt door [https://
dev.opusdei.org/nl/article/de-personele-
prelaturen/](https://dev.opusdei.org/nl/article/de-personele-prelaturen/) (17-8-2025)